

Frågor och svar

Pensionsförsäkringar

Om möjligheten att ändra villkor till vår traditionella förvaltning, Nya Trad.

Pensionssparandet kan få bättre värdetillväxt

Kunder som har en pensionsförsäkring med traditionell förvaltning, Gamla Trad, har i de flesta fall möjlighet att ändra villkor till Nya Trad. Där är de långsiktiga förutsättningarna för värdetillväxt bättre.

Så här påverkas försäkringen vid ändring till Nya Trad

- Den garanterade räntan sänks till 1 procent före skatt och avgifter, från nuvarande 3–5 procent.
- Utrymmet för att placera sparandet i tillgångar som långsiktigt kan ge bättre avkastning ökar.
- Förutsättningarna för en högre återbäringsränta blir bättre över tid.

Den lägre garanterade räntan ger oss utrymme att placera i tillgångar som över tid kan ge bättre avkastning. Det ökar möjligheterna till högre återbäringsränta och bättre tillväxt på sparandet (försäkringskapitalet). Den nya lägre garanterade räntan innebär att en mindre andel av det som betalas ut från försäkringen kommer att vara garanterad. Däremot förväntas det totala beloppet som betalas ut i många fall bli högre genom att återbäringsdelen ökar.

Så här påverkas försäkringen om den kvarstår oförändrad i Gamla Trad

Den högre garanterade räntan i det nuvarande sparandet, Gamla Trad, gör att en större andel av utbetalningen kommer att vara garanterad. Däremot kommer försäkringskapitalet att ha en lägre tillväxt eftersom vårt utrymme att placera i tillgångar som kan ge högre avkastning är begränsat. Det innebär att det totala beloppet som betalas ut i många fall förväntas bli lägre om ändring till Nya Trad inte görs.

Produktjämförelse mellan Nya Trad och Gamla Trad

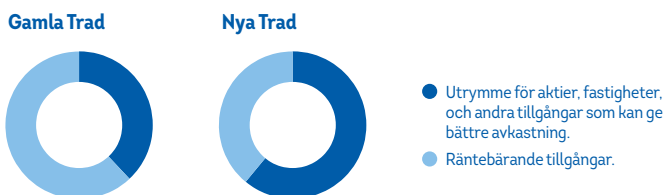
I tabellen redovisas de viktigaste skillnaderna mellan Nya Trad, som sparandet kan ändras till, och Gamla Trad som du har idag.

	Nya Trad	Gamla Trad
Placering av sparandet	En jämförelsevis större andel av sparandet placeras i aktier och fastigheter, tillgångar som kan ge bättre avkastning på sikt.	Sparandet placeras till stor del i räntebärande tillgångar med låg risk och endast en mindre del i aktier och fastigheter.
Återbärings teknik	Nya Trad och Gamla Trad har samma återbärings teknik. Återbäringsränta där avkastningen fördelas utjämnat över tid. Fördelad återbärning är del av Länsförsäkringar Livs riskkapital. Återbäringsdelen är inte garanterad och kan både öka och minska i storlek.	
Garanterad ränta	1 procent före skatt och avgifter.	3–5 procent före skatt och avgifter.
Flytträtt	Vissa försäkringar har flytträtt. Det beror på typ av försäkring och vilket år den tecknades.	
Avgifter: Pensionsförsäkring, Reflex Pensionsförsäkring		
Kapitalavgift	0,45%	0,45%
Årsavgift	0 kr	0–240 kr
Insättningsavgift	0%	0–3%
Avgifter: Friplan, Länsplan, Basplan		
Kapitalavgift	0,20–0,45%	0,20–0,45%
Årsavgift	0–240 kr	0–240 kr
Insättningsavgift	0–3%	0–3%
Avgifter: Privat Pension, Pensionskonto, LRF MedlemsPension		
Kapitalavgift	0,45%	0,45%
Årsavgift	0 kr	84–240 kr
Insättningsavgift	0%	0%
Avgifter: Avtalspension, Kompletterande pension		
Kapitalavgift	Beroende på avtal	Beroende på avtal
Årsavgift	Beroende på avtal	Beroende på avtal
Insättningsavgift	0%	0%

1. Hur placeras sparandet i Gamla Trad respektive Nya Trad?

Svar

I Gamla Trad placeras sparandet till stor del i räntebärande tillgångar med låg avkastning och endast en mindre del i aktier och fastigheter. I Nya Trad kommer en större andel att placeras i tillgångar som på sikt bedöms kunna ge högre avkastning. Där fördelas sparandet i en bred mix av aktier, fastigheter, räntebärande tillgångar och andra investeringar som till exempel skog och onoterade aktier. Fördelningen mellan de olika tillgångarna varierar beroende på vår aktuella marknadsbedömning och vårt ekonomiska utrymme att ta risk i placeringarna. Nya Trads aktuella tillgångsfördelning och återbäringsränta finns på [LF.se/trad](https://www.lf.se/trad).

2. Vilken avkastning räknar ni med vid en ändring till Nya Trad?

Svar

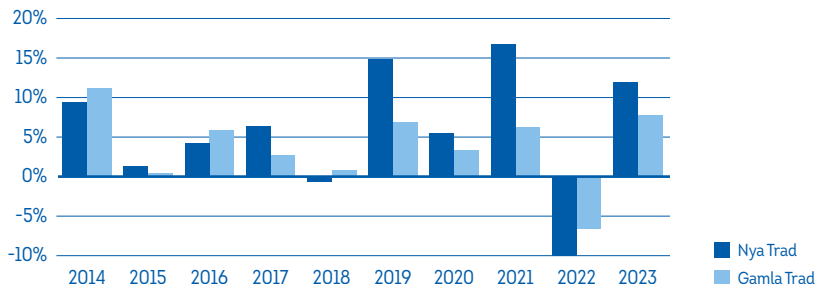
Vårt avkastningsantagande bygger på historisk data och förväntad avkastning i en tillgångsportfölj som innehåller en för Nya Trad normal mix av aktier, fastigheter och räntebärande tillgångar. För Nya trad innebär det att vi just nu räknar med en långsiktig avkastning på 5 procent att jämföra med 4 procent för Gamla Trad. Även om en skillnad på 1 procent kan verka liten så kan skillnaden på lång sikt bli stor tack vare "ränta på ränta"-effekten.

3. Vilken avkastning har Nya Trad och Gamla Trad haft historiskt?

Svar

Den genomsnittliga avkastningen har de senaste 10 åren, fram till 31 december 2023, varit 5,7 procent för Nya Trad och 3,8 procent för Gamla Trad. Den årliga genomsnittliga avkastningen finns i tabellen.

Historisk avkastning för Nya Trad och Gamla Trad

4. Vad är återbäringsränta?

Svar

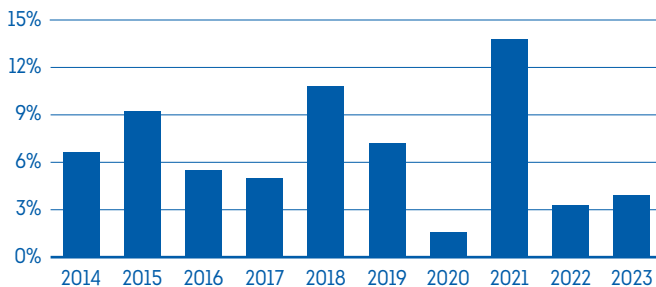
Återbäringsräntan är den ränta som används för att jämnt fördela avkastningen till försäkringskapitalet. Gamla Trad och Nya Trad har olika återbäringsräntor. Aktuella återbäringsräntor hittar du alltid på [LF.se/trad](https://www.lf.se/trad).

5. Vilken återbäringsränta har Nya Trad haft historiskt?

Svar

Den genomsnittliga återbäringsräntan har de senaste 10 åren, fram till 31 december 2023, varit 6,7 procent. Den årliga genomsnittliga återbäringsräntan finns i tabellen.

Historisk återbäringsränta Nya Trad

6. Hur påverkas den finansiella risken i försäkringen vid en ändring till Nya Trad?

Svar

Vid en ändring till Nya Trad kommer vi ha möjlighet att placera en större del av sparandet i tillgångar som kan ge bättre avkastning, vilket också innebär en högre risk. En ändring till Nya Trad innebär också att en mindre andel av det som kommer att betalas ut från försäkringen är garanterad jämfört med om försäkringen inte ändras. Det totala beloppet som kommer att betalas ut förväntas däremot i de flesta fall bli högre genom att återbäringen ökar. Återbäringsdelen är liksom tidigare en del av Länsförsäkringar Livs riskkapital och kan användas för att täcka förluster inom bolaget. Återbäringsdelen är inte garanterad och kan både öka och minska i storlek. Sammantaget ökar den finansiella risken något i försäkringen vid en villkorsändring.

7. Vad händer med det garanterade pensionsbeloppet vid en ändring till Nya Trad?

Svar

Det garanterade pensionsbeloppet sänks. Däremot så förväntas det totala beloppet som kommer att betalas ut att i de flesta fall bli högre genom att återbäringen ökar. Oavsett om försäkringen ändras eller inte är återbäringsdelen inte garanterad och kan både öka och minska i storlek.

8. Om försäkringen har efterlevandepension, vad händer med den vid en ändring till Nya Trad?

Svar

Beloppet för den garanterade efterlevandepensionen sänks. I de flesta fall är efterlevandepensionen ändå kvar på en nivå som motsvarar det som betalats in på försäkringen. Den totala efterlevandepensionen som kommer att betalas ut förväntas däremot i de flesta fall bli högre genom att återbäringen ökar.

9. Om försäkringen har återbetalningsskydd, vad händer med det vid en ändring till Nya Trad?

Svar

Återbetalningsskyddet påverkas inte vid en ändring till Nya Trad.

10. Varför erbjuder ni möjligheten att ändra villkor?

Svar

Försäkring med traditionell förvaltning, Gamla Trad, är ett sparande som utformades under andra förutsättningar på finansmarknaderna än vad vi har idag. En lång period av låga marknadsräntor har minskat förutsättningarna för god avkastning i traditionell förvaltning med höga garanterade räntor. Även med den senaste periodens höjda räntor ligger vi historiskt sett lågt. Vid ändrade villkor till Nya Trad, får vi ett större utrymme att placera i tillgångar som på sikt kan ge högre avkastning.

10-årig ränta i Sverige, procent

11. Vad menas med garanterat värde, försäkringskapital och återbäring?

Svar

Med traditionell förvaltning har ditt sparande två värden som beräknas parallellt: ett garanterat värde och ett försäkringskapital.

Det garanterade värdet är det du betalat in plus garanterad ränta och riskkompensation minskat med garanterade utbetalningar, kostnader och avkastningsskatt enligt antagandena i det villkor som gäller för din försäkring.

Försäkringskapitalet är det du betalat in plus eventuell återbärringsränta och riskkompensation minskat med gjorda utbetalningar, avgifter samt avkastningsskatt.

Återbäring uppstår när försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet. Återbärringsdelen är inte garanterad och kan både öka och minska i storlek.

12. Vilken garanterad ränta har försäkringen idag?

Svar

Den garanterade räntan beror på typ av försäkring, när den startade (oftast teckningsdatum) och i vissa fall när inbetalningarna är gjorda. I tabellerna nedan visas garanterad ränta före avdrag för avgifter och avkastningsskatt. Observera att den garanterade räntan endast påverkar utvecklingen av det garanterade värdet.

Typ av försäkring	Teckningsdatum	Garanterad ränta, %
Pensionsförsäkring	Före 1 januari 1991	4
	Från och med 1 januari 1991	5
Reflex Pensionsförsäkring	Före 1 juli 1999 ¹⁾	4
	Från och med 1 juli 1999	3
Friplan, Basplan, Länsplan	Före 1 januari 1998	4,75
	Från och med 1 januari 1998 till och med 30 juni 1999	4
	Från och med 1 juli 1999	3
Typ av försäkring	Tidpunkt för inbetalning	Garanterad ränta, %
Avtalspension, Kompletterande pension	Före 1 januari 1991	5
	Från och med 1 januari 1991	4
	Från och med 1 januari 1999	3

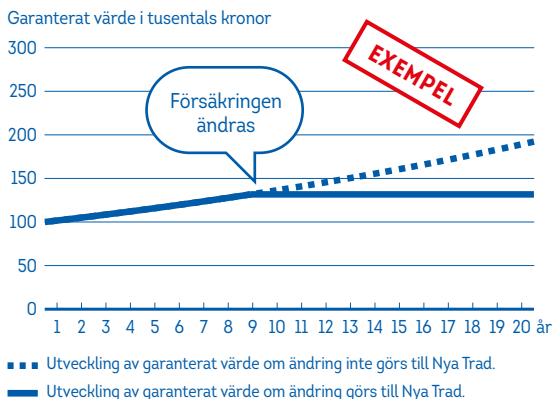
¹⁾ Om försäkringen har ändrats efter 1 juli 1999 kan det innebära att den garanterade räntan sänkts till 3 procent.

För övriga typer av försäkringar: Privat Pension, Pensionskonto och LRF Medlems-Pension, varierar den garanterade räntan mellan 3 och 5 procent beroende på när försäkringen tecknades eller när inbetalningarna är gjorda.

13. Vad blir den garanterade räntan vid en villkorsändring till Nya Trad?

Svar

Från och med det datum som försäkringen ändras kommer den garanterade räntan att vara 1 procent före antagna kostnader och avkastningsskatt. Det innebär i praktiken att det garanterade värdet kommer att vara oförändrat om inga ytterligare inbetalningar görs.

14. Varför måste den garanterade räntan bli lägre för att återbäringsräntan ska kunna höjas?

Svar

Den nuvarande relativt höga garanterade räntan i Gamla Trad tvingar oss att investera en stor del av sparandet i räntebärande tillgångar för att säkerställa våra garanterade framtida pensionsutbetalningar. Med den lägre garanterade räntan i Nya Trad skapas utrymme för oss att placera i aktier, fastigheter och andra tillgångar som på sikt förväntas ge högre avkastning än räntebärande tillgångar. Därmed förväntas också återbäringsräntan bli högre.

15. Under vilka förutsättningar är det bättre att behålla en försäkring med hög garanterad ränta?

Svar

Om det garanterade värdet i dag är högre än försäkringskapitalet är det sannolikt bättre att inte ändra, eftersom den högre garanterade räntan då får mer betydelse för värdetillväxten. Är det lång tid kvar till försäkringen ska börja betalas ut kan det i vissa fall ändå vara bättre att ändra även om det garanterade värdet är högre än försäkringskapitalet.

16. Hur ska jag tänka om jag också har andra former av pensionssparande?

Svar

Valet att ändra till Nya Trad bör göras med hänsyn till aktuell ekonomisk situation, synen på finansiell risk, övrigt sparande och försäkringskydd. Det kan till exempel vara så att det är möjligt att öka risken i något annat sparande och på så sätt få motsvarande effekt på värdetillväxten.

17. Går det i stället att flytta försäkringskapitalet till en annan försäkring hos Länsförsäkringar eller till ett annat försäkringsbolag?

Svar

Det beror på typ av försäkring och vilket år den tecknades. Kontakta ditt länsförsäkringsbolag eller din försäkringsförmedlare för mer information.

18. Vart kan man vända sig för att få personlig rådgivning?

Svar

Önskar du personlig rådgivning kan du kontakta ditt länsförsäkringsbolag eller din försäkringsförmedlare. Den här informationen riktar sig till alla kunder som har ett pensionssparande med traditionell förvaltning, Gamla Trad, utan att ta hänsyn till individuella förutsättningar. För att mer specifikt fastställa om det är lämpligt att ändra villkor till Nya Trad krävs en analys som tar hänsyn till individuella förutsättningar, vilket görs vid en personlig rådgivning.

19. Vem ska skriva under svarskortet vid en ändring till Nya Trad?

Svar

På svarskortet framgår vem eller vilka som ska skriva under. Det krävs alltid underskrift eller digital signering av den som är försäkrad. För företagsägda försäkringar där inbetalningar görs krävs även underskrift av försäkringstagaren (firmatecknaren). När endast den försäkrades underskrift behövs går det även att logga in och svara digitalt på *LF.se*.

20. Går det att ändra sig efter att svaret skickats in?

Svar

Ja, inom 30 dagar från att Länsförsäkringar har tagit emot svaret.

21. Hur kan värdeutvecklingen av pensionssparandet följas?

Svar

Aktuella värden för sparandet finns alltid om du loggar in på *LF.se* eller i vår app. Inloggning görs enkelt med BankID. Där finns även årsbeskedet som visar hur sparandet utvecklats under året som gått.

Ytterligare information

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-6627. Bolaget står under Finansinspektionens tillsyn och har sitt säte i Stockholm på adressen 106 50 Stockholm. Länsförsäkringar Liv drivs enligt ömsesidiga principer och det innebär att resultatet som uppstår inte kan delas ut till ägarna.

Distributörer

Den här produkten kan säljas och distribueras av Länsförsäkringar som är ett försäkringsföretag, av anknutna försäkringsförmedlare eller av extern försäkringsförmedlare. Den som distribuerar försäkringen kommer att upplysa dig om huruvida distributören är anställd av Länsförsäkringar, anknuten förmedlare eller en extern förmedlare. Distributören kommer även ge dig sin kontaktinformation. Om du köper produkten direkt från Länsförsäkringar eller av någon av våra anknutna förmedlare tillhandahålls rådgivning. Den rådgivningen är inte grundad på en opartisk analys och urvalet av analyserade produkter är begränsat till försäkringar som är utvecklade av Länsförsäkringar. Länsförsäkringar kommer inte regelbundet bedöma lämpligheten av de produkter som rekommenderas dig. Anställda hos Länsförsäkringar får inte rörlig ersättning för försäkringsavtalet. Om du köper produkten av en extern förmedlare kommer denne utöver förköpsinformationen även ge dig särskild information om dennes distribution.

Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med, vår klagomålsansvarig eller vår kundombudsman. Mer information hittar du på vår webbplats.
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Prövningen är kostnadsfri för dig. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden. Observera att Allmänna reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden prövar ärenden där konsumenter är i tvist med företaget. Detta kan innebära att dessa nämnder kan neka att pröva ärendet om försäkringen är tecknad av ett företag.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din hemförsäkring. Du betalar då enbart självrisken. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.
- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.
- Råd och hjälp vid köp kan fås via Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument.

Kontaktinformation

KONSUMENTERNAS FÖRSÄKRINGSBYRÅ

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm

Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

[👉 konsumenternas.se](https://www.konsumenternas.se)

KONSUMENTVERKET

Besöksadress: Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad

Postadress: Box 48, 651 02 Karlstad

Telefon: 0771-42 33 00

[👉 konsumentverket.se](https://www.konsumentverket.se)

FINANSINSPEKTIONEN

Besöksadress: Brunnsgatan 3, Stockholm

Postadress: Box 7821, 103 97 Stockholm

Telefon: 08-408 980 00

[👉 fi.se](https://www.fi.se)

ALLMÄNNA REKLAMATIONSNÄMNDEN

Besöksadress: Kungsholmstorg 5, Stockholm

Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

[👉 arn.se](https://www.arn.se)

PERSONFÖRSÄKRINGSNÄMNDEN

Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm

Postadress: Svensk Försäkrings Nämnder

Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

[👉 forsakringsnamnder.se](https://www.forsakringsnamnder.se)

HALLÅ KONSUMENT

Telefon: 0771-525 525

[👉 hallakonsument.se](https://www.hallakonsument.se)

Vill du ha mer information?

På [LF.se/nyatrad](https://lf.se/nyatrad) kan du läsa mer. Du kan också kontakta ditt länsförsäkringsbolag eller din försäkringsförmedlare för mer information eller rådgivning.

 [LF.se/nyatrad](https://lf.se/nyatrad)

LF Bergslagen 021-190100 | **LF Blekinge** 0454-302300 | **LF Dalarnas** 023-930000 | **LF Gotland** 0498-281850 | **LF Gävleborg** 026-147500
LF Göinge-Kristianstad 044-196200 | **Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän** 031-638000 | **LF Halland** 035-151000 | **LF Jämtland**
063-193300 | **LF Jönköping** 036-199000 | **LF Kalmar** 020-661100 | **Länsförsäkring Kronoberg** 0470-720000 | **LF Norrbotten** 0920-
242500 | **LF Skaraborg** 0500-777000 | **LF Skåne** 040-6338000 | **LF Stockholm** 08-56283000 | **LF Sörmland** 0155-484000 | **LF Uppsala**
018-685500 | **LF Värmland** 054-7751500 | **LF Västerbotten** 090-109000 | **LF Västernorrland** 0611-365300 | **Länsförsäkringar Älvsborg**
0521-273000 | **Länsförsäkringar Östgöta** 013-290000